

עפ"ת (חיפה) 18061-02-25 - מוחמד מחאג'נה נ' מדינת ישראל

עפ"ת (חיפה) 18061-02-25 - מוחמד מחאג'נה ע"י נ' מדינת ישראל ע"מחוזי חיפה

עפ"ת (חיפה) 18061-02-25

מוחמד מחאג'נה ע"י

ב"כ עו"ד ג'ובראן מכלוף

נגד

מדינת ישראל ע"י

ב"כ עו"ד אביבית קבדה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[17.03.2025]

כבוד השופט נתנאל בנישו

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית המשפט השלום לתעבורה בחדרה (כב' השופטת עידית פלד) בתת"ע 2224-06-23.

גזר דינו של בית המשפט קמא

המערער הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של נהיגת רכב ללא רישיון נהיגה בתוקף (רישיון שפקע בשנת 2000) וכן

נהיגה ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף.

בכתב האישום תואר כי ביום 3/4/23 נהג המערער ברכב פרטי כשתוקף רישונו פקע כאמור וכתוצאה מכך הוא ללא

פוליסת ביטוח בת תוקף.

לתיק זה צורפו שני תיקים נוספים, בהם יוחסו למערער אותן עבירות, שבוצעו בתאריכים 29/10/22 ו- 12/9/23.

לאחר ששמע את טיעוני הצדדים לעונש, גזר בית המשפט קמא על המערער 6 חודשי מאסר מותנים, 9 חודשי פסילת

רישיון נהיגה בפועל, פסילה על תנאי, וכן קנס בסך 3,000 ₪.

בית המשפט קמא נימק את גזר דינו כאמור בכך שהעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף טומנת בחובה פגיעה

בערכי שלטון החוק וסכנה ממשית לפגיעה למשתמשי הדרך. נהיגה בהעדר ביטוח עלולה להביא להטלת פיצוי

הנפגעים על הציבור.

על כך הוסיף בית המשפט כי, במקרה דנן, רישונו של המערער פקע לפני פרק זמן ממושך והוא הורשע בשלושה מקרים שונים של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. בית המשפט ראה בכך חזרתיות וזלזול בחוק, המצדיקים החמרה עונשית.

עוד ציין בית המשפט את כי המערער היה מודע היטב לפסול שבמעשיו.

כן התייחס בית המשפט לכך שהרשעותיו של המערער התיישנו, מלבד הרשעה אחת משנת 2019 בגין נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. בעניין זה, צוין כי, אמנם התנאים הקודמים פקעו אך יש לזקוף לחובת המערער את העובדה כי ביצע את העבירות לאחר שכבר נגזרו עליו מאסר מותנה, פסילה בפועל וקנס.

מאידך גיסא, זקף בית המשפט לזכות המערער את הודאתו בהזדמנות הראשונה, העדר עבר פלילי וכן העובדה כי הוא חידש את רישונו. כן צוינו דבריו של המערער, לפיהם הסתבכותו נבעה מחובות כספיים, אותן סגר בעמל רב. בנוסף, התייחס בית המשפט לטענה כי הרישיון נדרש לצורך פרנסה. עם זאת, קבע בית המשפט כי אין בעובדה שהמערער פרע את חובותיו והוציא רישיון נהיגה, כדי הליך שיקומי, להבדיל מנסיבות לקולא.

הערעור ותשובת המדינה

הערעור מכון כלפי עונש הפסילה בפועל בן 9 חודשים, אשר נטען כי הוא חמור יתר על המידה.

ב"כ המערער מדגיש את עברו התעבורתי המצומצם, למרות שהוא הוכשר לנהיגה בשנת 1996, וכן את חידוש הרישיון עוד בטרם התקיימה הקראה בתיק נשוא הערעור. במצב דברים זה, נטען כי המערער לא יוכל לבצע את העבירה בה הורשע.

כן טוען הסנגור כי המאשימה הייתה מנועה מלעתור למאסר בפועל, שכן לא הודיעה על כוונתה לעשות כן לפני תחילת המשפט. למרות האמור, עתרה המאשימה למאסר ממשי, זאת מבלי שהתקיימו נסיבות חדשות המהוות חריג לכלל.

עוד סוקר הסנגור שורה של פסקי דין בהם הוטלו עונשי פסילה הנופלים באופן משמעותי מהעונש שהוטל במקרה זה. על כך מוסיף הסנגור כי נראה שבית המשפט קמא החמיר עם המערער, בסוברו, בטעות, כי לחובתו עבר משמעותי, דבר שאינו מבוסס.

לבסוף, עומד הסנגור על נסיבותיו המשפחתיות של המערער, משפחה קשת יום שנדרשו להם שנים רבות להסדיר חובות. בנוסף, מדגיש הסנגור כי המערער הודה בהזדמנות הראשונה והסיר את המחדל. על רקע כלל האמור, עתירת הסנגור היא לקצר משמעותית את אורך הפסילה.

ב"כ המשיבה מבקשת לדחות את הערעור.

באשר לאי ציון כוונת התביעה לעתור למאסר בפועל, היא מפנה לפסיקת בית המשפט העליון, כאשר לטעמה התכליות המפורטות באותה פסיקה, קרי הרצון להבטיח כי הנאשם ייוצג, התמלאו במקרה זה.

לגבי העונש, סומכת ב"כ המשיבה את ידיה על גזר דינו של בית המשפט קמא וכן מפנה היא לפסיקה התומכת בגזר דין זה, גם בנסיבות אישיות קשות יותר.

לסיכום, נטען כי העונש שנגזר סביר בנסיבות העניין ואין להתערב בו.

דין והכרעה

הלכה היא כי ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בעונש שנגזר על ידי הערכאה הדיונית, למעט במקרים שבהם

נפלה טעות מהותית בגזר הדין נושא הערעור, או כאשר גזר הדין סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת או הראויה בנסיבות העניין (ראו מני רבים ע"פ 7855/23 מדינת ישראל נ' אבו בכר, והפסיקה המובאת בו (פורסם בנבו, 1.12.2024) וכן ע"פ 6406/23 מדינת ישראל נ' חג' מחמוד, (פורסם בנבו, 12.11.2024)).

לא התרשמתי כי ענייננו נופל בין המקרים החריגים בהם נדרש להתערב בגזר דינו של בית המשפט קמא.

ואכן, בית המשפט מנע את כלל שיקולי הענישה, לחומרה ולקולא, תוך שאיזן ביניהם באופן ראוי.

בעניין זה, אציין כי, למרות עתירת התביעה, בית המשפט נמנע מלהטיל על הנאשם מאסר בפועל, ונראה כי מן הטעם האמור החמיר במידת מה בפסילת הרישיון בפועל. אין פסול בגישה זו ובוודאי אין בה להצדיק התערבות בשלב הערעור, כאשר המכלול העונשי מאוזן ומידתי.

בניגוד לטענת הסנגור, לא התרשמתי כי בית המשפט נתן משקל חריג לעברו של המערער. זאת, להבדיל מהתייחסות לעובדה כי המערער ביצע את העבירות בהן הורשע בשלוש הזדמנויות שונות בשנים 2022-2023, דבר המלמד על חזרתיות מסוימת, המצדיקה ענישה הולמת.

בדומה, שקל בית המשפט את הזלזול בחוק הנלמד מהתנהלות המערער, אשר למעלה מ-20 שנה נמנע מלחדש את רישונו ואף על פי כן נהג במספר הזדמנויות, גם לאחר שהובהרה לו חומרת העבירה.

זאת ועוד, בית המשפט קמא לא התעלם מנסיבותיו האישיות של המערער, מהודאתו באשמה ומהעובדה כי פעל לחידוש רישיונו, ובכך איין את הסיכון לעבריינות חוזרת בעבירה ספציפית זו. באופן דומה, נתן בית המשפט משקל ראוי לעובדה כי המערער פעל לתשלום חובותיו, עובדה הראויה לציון אך כזו שאינה מהווה עילה לחריגה משמעותית לקולא.

כאן המקום לציון כי לא מצאתי כי יש בהימנעות התביעה מלהודיע על כוונתה לבקש לגזור מאסר בפועל כדי להצדיק התערבות בגזר הדין. זאת, ראשית לכל, לנוכח העובדה כי כאמור בית המשפט קמא נמנע מלהטיל מאסר בפועל. על כך יש להוסיף את העובדה כי המערער היה מיוצג לאורך כל ההליך בעניינו על ידי סנגור הבקיא בתחום דיני התעבורה, ובכך יש להפחית את מידת הפגיעה אשר הייתה עלולה להיגרם למערער (וראו בעניין זה רע"פ 5412/18 חשב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 18/7/18, והפסיקה המובאת בו).

על כן, גם אם יש מקום להעיר לתביעה על מחדלה, בהעדר השלכות מעשיות לא התרשמתי כי יש במחדל זה כשלעצמו להצדיק הקלה עונשית.

לבסוף, אציין כי עיינתי בפסקי הדין אליהם הפנה בית המשפט קמא ואליהם הפנו הצדדים ולא מצאתי בהם בסיס לקביעה כי בית המשפט קמא חרג לחומרה מהמנעד העונשי הנוהג, גם אם ניתן למצוא פסק דין מחמירים ומקילים יותר.

סוף דבר

על רקע הכלל כאמור, מסקנתי היא כי גזר דינו של בית המשפט קמא סביר בנסיבות העניין ובהתאם לכך, הערעור נדחה.

עיכוב ביצוע עונש הפסילה בפועל מבוטל. המערער יפעל בהתאם לגזר דינו של בית המשפט קמא ויפקיד את רישיונו עד ליום 1.4.25.

מזכירות בית המשפט תוודא קבלת פסק דין זה על ידי הצדדים.

ניתן היום, י"ז אדר תשפ"ה, 17 מרץ 2025, בהעדר הצדדים.